

УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Селюженко Владислав, здобувач вищої освіти
vs865853@gmail.com

Науковий керівник: Євдокімова М.О., к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет

Ключовою проблемою будь-якого підприємства виступає управління фінансовими ресурсами, що включає в себе досягнення оптимального співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості на підприємстві, контроль за обсягами кредиторської та дебіторської заборгованості, впливом заборгованості на фінансове становище підприємств та фінансові результати.

Управління заборгованістю підприємства – це трудомістке завдання для керівництва підприємства, що працює в ринкових умовах. Забезпечення підвищення ефективності управління заборгованістю підприємства усуває багато проблем, які пов'язані із формуванням обсягу оборотного капіталу підприємства, необхідного для здійснення поточної діяльності, забезпечення позитивного іміджу, достатньої платоспроможності та рентабельності. Збільшення або зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості змінює фінансовий стан підприємства. Заборгованість як кредиторська та і дебіторська виникає внаслідок безготівкових розрахунків із фінансовими органами, покупцями та підрядчиками, органами соціального страхування, підзвітними особами. Виникнення заборгованості зумовлене не збіганням моменту відвантаження готової продукції, отримання товарно-матеріальних цінностей, нарахування платежів з моментом їх оплати.

Дебіторська заборгованість – це заморожування оборотних активів підприємства на деякий час, що тягне за собою фінансові ускладнення. Кредиторська заборгованість – це використання коштів, що не належать підприємству. Якщо поглянути на дебіторську та кредиторську заборгованість із позиції економічної науки і розглянути їх як самостійні категорії, тобто як узагальнене поняття, то можна визначити їхню економічну природу таким чином: дебіторська та кредиторська заборгованості виражають економічні відносини, що виникають між продавцями і покупцями у процесі купівлі-продажу продукції, товарів і послуг та зумовлені розбіжністю у часі переходу права власності (розпорядження, використання) з

моментом платежу, що пов'язано з об'єктивними умовами, які створюються у процесі виробництва, реалізації й організації розрахунків [1]. Ефективне управління дебіторською і кредиторською заборгованістю включає в себе наступні моменти: обґрунтування виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості, визначення політики надання кредиту для різних груп покупців і видів продукції, ранжування покупців і постачальників залежно від обсягів закупівель та запропонованих умов оплати, контроль розрахунків із дебіторами та кредиторами за прострочену або відстрочену заборгованість, вивчення причин недотримання договірної дисципліни, забезпечення умов продажів, що гарантує надходження грошових коштів, прогнозування надходжень грошових коштів від дебіторів.

Більш швидка оборотність дебіторської заборгованості у порівнянні з кредиторською заборгованістю не забезпечує наявності у обігу підприємства вільних коштів. Під час встановлення умов розрахунків з постачальниками та покупцями підприємству доводиться робити вибір між збереженням необхідного рівня платоспроможності і наявністю вільних коштів в обігу. Залежно від конкретних умов, показників діяльності визначається, що більш важливе для поліпшення фінансового стану у певному періоді – підвищення платоспроможності чи вільні кошти в обігу [2].

Наявність дебіторської та кредиторської заборгованості, її розміри і склад неоднозначно впливають на результати виробничо-господарської діяльності підприємства, тому що мають позитивні і негативні риси. Висока частка, в активах підприємства, дебіторської заборгованості і в пасивах, кредиторської заборгованості, впливає на рівень платоспроможності, фінансовий стан та фінансову стійкість підприємства, а це визначає необхідність та значущість управління ними. Управління дебіторською і кредиторською заборгованостями – це процес розроблення та реалізації управлінських рішень із приводу погодженості їхнього розміру та швидкості руху у часі, що забезпечують необхідний прибуток підприємству.

Література.

1. Дячук О.В., Новодворська В.В. Місце кредиторської заборгованості в системі управління підприємством /*Економічні науки*. Серія: Облік і фінанси. 2013. Вип. Т. 10. №. 3. С. 243–251.
2. Хохлов М.П., Корнієнко О.С. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства/ *Економіка і суспільство*. 2017. Випуск № 10. С.402-407.